

— **A rendezett tanács.** A belügyminiszter rendelete, a mellyel Szekszárd nagyközségnek rendezett tanácsu várossá alakulását jóváhagyta, a következő:

I. 45217

II. b. 1905.

Tolnavármegye közönségének!

Boda Vilmos és társai szekszárdi lakosok és birtokosok részéről előterjesztett Szekszárd nagyközség képviselő testületének mult évi szeptember hó 19-én 77. sz. a. és a vármegye közönségének mult évi november hó 23-án tartott közgyűlésében 551. közgyűlési sz. a. hozott határozatával támogatott kérelme alkalmából az 1886. évi XXII. t. c. 150 §-a alapján Szekszárd nagyközségnek rendezett tanácsu várossá való átalakulását ezennel megengedem.

Igaz, ugyan, hogy a bemutatott költségvetés nem igazolja, hogy a pótdó 3—4 százalékkal fog emelkedni, mert a személyi és kapcsolatos kiadások a nagyközségi ily kiadásokkal szemben 11.000 korona többlettel szerepelnek. E több kiadás viszonyítva a községi pótdó kivetésére alapul szolgáló 129.397 korona államadóhoz, nem 3-4 százalék, hanem több mint 9 százalék pótdó emelést fogna eredményezni és ha a próbaköltségvetésben csak 3—4 százalék emelkedést mutattak ki, e kedvezőbb eredmény onnan származik, hogy felemeltettek a bevételi előirányzatnak az átalakulással semminemű összefüggésben sem álló egyes tételei, — «például cselekvő hátralékokból 100 kor.-val több stb.» — holott e tételek a nagyközségi költségvetésben is ép úgy felemelhetők volnának, miből azután a községi pótdó mérvének leszállítása következhetnék.

Habár tehát az átalakulás következtében a teherviselő lakosság és birtokosság által viselendő teherföllet tulajdonképpen nem 3—4%, hanem 9% többlettel jelentkezik, mindazonáltal, minthogy ezen átalakulást a községi lakosok és birtokosok ama része kívánja, mely a községhez fizetett összes egyenes államadónak felénél jóval nagyobb részét fizeti és egyébként is az 1886. 22. t.-c. 151. §-ában előírt fejtételek fenforgása igazoltatott; minthogy továbbá ezenkívül az átalakulás iránti kérelem a községi képviselőtestület és törvényhatósági bizottság határozataival támogatott és ezek hozatala alkalmából sem felebbviteli beadvány, sem ellenkérvény előterjesztve nem lett, az átalakulás tehát az összlakosság és birtokosság egyhangú óhajával jelentkezik: mindezeknél fogva az átalakulás megengedését indokoltan találtam.

A felterjesztett ügyiratokat, továbbá Szekszárd község előjáróságának közvetlen hozzám juttatott két beadványát oly felhívással küldöm meg a vármegye közönségének, hogy a község rendezett tanácsu várossá való átalakulásának tényleges keresztülvitele céljából szükséges intézkedéseket mielőbb tegye meg és az eredményről ide jelentést tegyen.

Budapest, 1905. június 17.

Tisza.

— **Nyilvános köszönet.** Hoffmann Sándor főerdész az esküdtszéknél kapott napidijait, 15 koronát, a vezetésem alatt álló róm. kath. ovoda és gyermekmenhely javára adományozta. Ezen kegyes adományért hálás köszönetemet fejezem ki az egyesület nevében: **Döry Pálné**, elnök.

— **Névmagyarosítás.** Strasser Sándor szemcsédi illetőségű simonmajori lakos és kiskoru gyermekei: Andor, Erzsébet, Géza, Ottó, Ernő, Magdolna, Olga nevöket «Szunyog»-ra magyarosították.

— **Záróünnepély.** A szekszárdi polgári leányiskola tegnap délelőtt tartotta záróünnepélyét a Szekszárd-Szálló nagytermében, a mely zsufolásig megtelt szülőkkel és a tanügy iránt érdeklődőkkel. Az ünnepélyt az intézet tanítónői vezették **Kovácsné Nagy Lujza** igazgató elnöklésével. A záróünnepélyt énekszámok, zongoradarabok játssza és szavaltatok képezték, mely után kiosztották a bizonyítványokat, értesítőket, jutalom- és ösztöndíjakat és jutalomkönyveket.

— Ösztöndíjakat kaptak az »Amizoni« alaptól egyenként 17 kor. 65 fillért Debrecenyi Margit III. o. t., Schandl Mária I. o. t. A tolnamegyei Takarékszövetkezet 20 koronás aranyból álló jutalmát Kayos Ilonka IV. o. t. Az iskola segélyalapjából 15—15 kor. jutalmat kaptak Szegő Ilona IV. és Tóth Anna II. o. t. Jutalomkönyveket kaptak jó magaviselet és szorgalomért az I. osztályban: Hauck Jolán, Kramolin Emilia, Kis Margit, Fischhof Sára, Ágoston Erzsébet, Várkonyi Dalma és Kovács Blanka, a II. oszt.-ból: Konstancer Mária, Kovács Jolán, Horváth Ida, Hoff Ilona, Székelyi Gizella, a III. osztályból: Salamon Elza, Treer Ilona és Seiner Margit, a IV. osztályból: Parrag Márton, Hoff Emilia, Székelyi Margit. A magyar nyelvben tett előmenetelért Müller Erzsébet I. o. t. Kiváló jó viselkedésért Kniesz Éva és Varga Ilona IV. o. tan. — Az intézetbe a tanév alatt beiratkozott 178 növendék, rendes tanuló volt 148, magántanuló 30, ismétlő 9, évközben kimaradt 6, volt az év végén 172 tanuló.

— **Orvosgyűlés.** «Az országos orvosszövetség tolnamegyei fiókja» folyó évi június hó 22-én délelőtt tartotta meg alapszabályszerű rendes évi közgyűlését Szekszárdon a Ferenc-kórház üléstermében. A fiókszövetség ötvenhárom tagja közül huszan jelentek meg a vármegye különböző részéből. Dr. **Hangel Ignác** fiókszövetségi elnök üdvözlővén a terhes és leköltött foglalkozásukhoz képest elég szép számban egybegyűlt tagokat, megnyitotta az ülést. A közgyűlésen jelen voltak: dr. Tanárky Árpád, dr. Dragics Imre, dr. Herczeg Gyula, dr. Spitzer Manó, dr. Kramolin Gyula, és dr. Sztanó Sándor orvosok Szekszárdról, dr. Varga Pál (Tolna), dr. Somogyi Zsigmond és dr. Grünfeld Adolf paksi orvosok, dr. Schützenberger Endre (Dunaföldvár), dr. Zavaros Gyula (Kölesd), dr. Schall Kálmán (Gyöngyös), dr. Boszkovitz Mór (Bátaszék), dr. Kertész Lipót (Dombóvár), dr. Fehér Soma (Felsőíreg), dr. Póth Radó és dr. Berde Mózes bonyhádi és dr. Grünwald Elek váraljai orvosok. A kimerítő elnöki beszámoló után a közgyűlés a tárgysorozat beható megvitatásába fogott, melyből különösen két pont tarthatott számot a tagok melegebb érdeklődésére. — Az egyik dr.

Turán Bódog javaslata volt az országos orvosszövetség gazdasági szervezése tárgyában. — Turán az immár több mint négyezer taggal bíró orvos-szövetség fejenként évi négy koronányi tagdíját évi huszonnégy koronára óhajtván felemelni s így a szövetségnek circa 100,000 koronányi évi jövedelmet biztosítani, ezzel pár év alatt oly hatalmas anyagi alapot vél teremthetni, mely egyrészt az eddig még nagyon sovány nyugdíjalapból majdan fészlő szerény nyugdíjakat is jelentékenyen kiegészíthetné, másrészt pedig egy «orvosi-strike-kassza» jellegével bíró alapot is létesíthetne, mely a sok helyütt szegénytelenesen dotált körorvosi állások anyagi javításának kiharcolását eszközölni volna hivatva. A közgyűlés ezen javaslatot sok érdekes hozzászólás után, a benne rejlő előnyök dacára, elvetette; mert a tagok többsége a strikolásnak a javaslatban jelzett módját részben gyakorlatilag kivihetetlennek, részben pedig az orvosi gondolkodás humánus elveivel össze nem egyeztetetőnek találta. — A másik fontosabb javaslat dr.

Boskovicz Mór bátaszéki orvos javaslata volt, ki is a körorvosok munkaképtelensége és elaggásának szomorú napjain, valamint özvegyeik és árváik nyomorúságos sorsán azzal kívánna segíteni, hogy a körorvosok az elmúlt évek díjainak pótló utánfizetése mellett lépjenek be a már fennálló községi jegyzői nyugdíjintézetbe. Ezt az életrevaló és az illetékes intéző köröknek némi jóindulata mellett könnyen keresztül is vihető javaslatot a közgyűlés elvben magáévá is tette és a kérdésnek beható tanulmányozása és a szükséges lépések megtételére egy dr. **Hangel Ignác**, dr. **Dragics Imre**, dr. **Tanárky Árpád**, dr. **Boskovicz Mór** és dr. **Kramolin Gyula** orvosokból alakított albizottságot küldött ki. — A fiókszövetség alelnöke dr. **Ellbogen Fülöp** bonyhádi orvos e napokban érvén meg orvostudorá avatásának **negyvenedik** évfordulóját, miután jelenleg egészsége helyreállítása végett fürdőben tartózkodik s így a tagoknak szerencsekívánataik személyes kifejezésére ezuttal alkalmuk nem nyílt, a fiókszövetség jegyzőjét dr. **Schützenberger** Endrét bízta meg az érdemes kartársnak a tagok nevében való írásbeli üdvözlésével. — A tisztújításnál az összes eddigi tisztviselők közfelkiáltással újból megválasztatván, az elnök lelkes záró szavai után a tagok a kaszinó nyári helyiségében társasbédre gyűltek össze, mely kedélyes hangulatban az előrehaladt délutáni órákban ért véget.

— **Szerencsétlenség a tornavizsgán.** A mult szerdán tartotta a szekszárdi főgimnázium a tornavizsgát, mely alkalmából **Csiba János** II. osztályu tanuló oly szerencsétlenül esett le a korláról, hogy karját törte.

— **A dunaföldvári új kompikötő** létesítése ügyében, amelyet **Simon József** révtulajdonos kérelmezett és amelyről már előzőleg hírt adtunk olvasóközönségünknek, a budapesti folyam-mérnöki hivatal úgy vélekedik, hogy az nem szükséges.

— **Iskolatársi találkozó Szekszárdon.** A szekszárdi polg. fiúiskola VI. osztályát végzett ifjak 1895 évben elhatározták, hogy 1905 június 29-én Szekszárdon 10 éves találkozót tartanak. Ez alkalommal 8 órakor a belvárosi templomban misét hallgatnak, majd összejövetelt tartanak, volt tanáraiknál tisztelegnek és este bankettre gyűlnek össze. — Tíz évvel ezelőtt tizenötven végezték a VI. osztályt, de sajnos, azok közül csak 12-en jelenhetnek meg, mert hárman időközben meghaltak. A találkozón a következők vesznek részt: **Bogár Zsigmond** (Tatabánya) máv. pályafelügyelő, **Ferner Ödön** (Hór) gazdasízt, **Grósz Dezső** (Budapest) könyvelő, **Háry Béla** (Szekszárd) p. ü. számtiszt, **Kogelbauer Lajos** (Szekszárd) törvsz. írnok, **Matzon Géza** (Irsa) községi jegyző, **Mittweg Dénes** (Tolna) urad. pénztáros, **Ollé Mihály** (Bátaszék) közs. jegyző, **Schöner Nándor** (Kecskemét) szőlő- és borgazdasági s. felügyelő, **Szabó Károly** (Szekszárd) járásbir. írnok, **Szűts Ferenc** (Szekszárd) közs. nyilvántartó, **Tóth János** (Örhegy) g.-tiszt.

— **Egyleti élet.** A felsőíregi gazdakör alapszabályait a földmívelésügyi miniszter jóváhagyta. — Az **öcsényi ifjusági olvasókör** alapszabályait belügyminiszter láttamozta. — A **dunaföldvári keresztény társaskör** módosított alapszabályait visszaküldtek azzal, hogy 3 példányban leírva terjesztessenek föl.

— **Halálozások.** **Bergmann Stefánia** Pakson 25 éves korában folyó hó 21-én elhunyt. Haláláról a következő gyászjelentést vettük: Alulírottak, a kiterjedt rokonság nevében is, fájdalommal tudatjuk, hogy a legjobb gyermek, a drága jó testvér, sógornő és nagynéni **Bergmann Stefánia** folyó hó 21-én délelőtt 6 órakor hosszú és kínos szenvedés után 25 éves korában az Urban csendesen elhunyt. A boldogult hült tetemei folyó hó 22-én délután fél 6 órakor fognak az ág. ev. hitvallás szertartásai szerint megáldatni s a paksi ág. ev. sirkertben levő családi sírboltban örök nyugalomra tétetni. Paks, 1905 június 21. Áldás és béke lebegjen drága porai felett! Özv. **Bergmann Emilné** édes anyja. **Bergmann Vilma** férj. **Bajó Jánosné**, **Bergmann Lajos** testvérei. **Bajó Stefiké** és **Mártika** unokahugai. **Bajó János** sógora.

— **A muzeum épületének tatarozása** kezdetét vette. A munkálatok huzamosabb időt fognak igénybe venni és ez idő alatt a muzeum-helyiségeket csupán szakemberek, illetőleg muzeumi szak tudósok tekinthetik meg.

— **A paks-kölesdi törvényhatósági közut** 0—2,535 km. szakaszára vonatkozólag a kereskedelmi miniszter a bejárasi jegyzőkönyvben foglalt megállapodásokat jóváhagyta és a műszaki műveleteket végrehajtásra alkalmasnak találván, a költségösszeget 36213 korona 94 fillérben állapította meg azzal, hogy a földmunkák mennyisége és költségösszege a kiviteli művelésben lesz végleg megállapítandó. A központi felügyelettel **Kikinday Gyula** miniszteri főmérnök bízott meg.

— **Sztrájkoló aratók.** Még nincs is itt az aratás és már arról panaszkodnak a gazdák, hogy a szerződött aratók megkezdték a sztrájkot. Így a tamási járáshoz tartozó Medgyes, Muth és Sághele gazdaságokban alkalmazott **nagykőnyi-i aratók** megtagadták az aratási szerződésben elvállalt **takarmányneműeknek levágását**, ellenben aratórészt fejében megállapított tizenegyedrészt helyett a gabona nyolcadrészt követelték. Az érdekelt gazdák panaszára **Szévald Mór** főszolgabíró eljárta ez ügyben és a **sztrájkoló 200 aratót** szerződészegés miatt egyenként 20 napi elzárásra és 100 korona pénzbüntetésre, magát pedig a **sztrájkoló felbujtóját és vezérét** 40 napi elzárásra és 400 korona pénzbüntetésre ítélte. Az elmarasztalt sztrájkolókat kijelentették, hogy az ítélet ellen az országgyűléstől kérnek majd orvoslást, hol most a szegény embert is meghallgatják.

— **Meglopott postamester.** **Dobrik Lajos** tolnai postamester arra a tapasztalatra jött, hogy időnkint több-kevesebb pénz eltűnik a zárt pénzes asztal fiókjából. A napokban aztán sikerült a tolvajt megcsipni **Nagy Juli** cselédje személyében, ki bevallotta, hogy álkulcs használatával a mult hónapban és e hónap elején több mint 70 koronát elloptott. A tolvaj cselédet le-tartóztatták.